

Olmmoš- vuoigatvuodaid Helsset

Ovtaveardásašvuodaplána
jagiide 2020–2021

Helsinki

Olmmošvuoigatvuodaid Helsset lea gávpoga bálvalusaid ovttavoardásašvuodaplána jagiide 2020-2021. Dan ulbmilin lea hukset máilmmi buoremusat doaibmi gávpoga vuoiggalašvuoda, ovttavoardásašvuoda ja olmmošvuoigatvuodaid perspektiivvas.

Ođđa plána mielde olmmošvuoigatvuodát hábmejit vuodu gávpoga bálvalusaid ovttavoardásašvuodabargui. Olmmošvuoigatvuodát nannejit olbmuid dovddu das, ahte Helsset lea duodai buot gávpotlaččaid vuohkái, ja ahte gávpot duodai gullá buohkaide. Olmmošvuoigatvuodát čadnojuvvojit gávpoga struktuvrraide ja doaibmankultuvrii njeljiin guovddáš prinsihpaiguin: intersekšunálálašvuoda, searvevuoha, norbmadiđolašvuoha ja juvssahahttivuoha. Plána ráhkadettiin dát prinsihpat leat dovđájuvvon guovddáš bargoneavvun olmmošvuoigatvuodaid ovddideami várás gávpoga bálvalusain.

Intersekšunálálašvuoha čujuha dasa, ahte ovttaskas olbmo eallimii ja vásáhusaide váikkuhit iešguđetge iešvuodát dego sohkabealli, ahki, čearddalaš duogáš, lámisvuoha ja seksuálalaš orientašuvdna. Intersekšunálálašvuoda sáhhtá jorgalit gávnnadeaddji erohussan dahje gávnnadeaddji sierraárvosašvuohan. Dat lea bargoneavvu, maiguin hámuhit iešguđet olgguštanvugiid oktasaš váikkuhusaid olbmos.

Norbmadiđolašvuoha veahkeha diđoštít mánggalárganvuoda diđošteamis ja olbmo deaivadeamis. Dán konteavsttas norpmain čujuhit olbmuid navdosiidda das, makkárat olbmot leat ja makkárat sii galggašedje leat. Ráđđejeaddji norpmat speadjalastet eanetlogu máilmmigova, man dihte sierra unnitlogut leat oaidnemeahttumat ovdamearka dihte bálvalusain dahje unnitloguid gieđahallat sierra láhkái. Ráđđejeaddji norpmat vuodđuduvvet stereotipiijaide, navdosiidda ja ovdagáttuide, mat bajásdollet sierraárvosaš struktuvrraid servvodagas. Norbmadiđolaš lahkoneapmi buktá norpmaid oidnosii iešguđetlágan bálvalusain, ja dan vehkiin sáhhtit árvvoštallat norpmaid váikkuhusa bálvalusvásáhussii.

Vuoigatvuoha gávpogii oaivvilda buot ovdde-

mussii searvevuoda ja vejolašvuoda oažžut iežas jiena gullosii áššiin, mat leat alcces dehálaččat. Buot gávpotlaččain galgá leat vejolašvuoha váikkuhit gávpoga bálvalusaid ovddideapmái ja mearrádusaid dahkamii. Olmmošvuoigatvuodaid Helssega ii sáhte hukset searvevuoda haga, mas juohke gávpotlaš oidno, gullo ja gávnnavuvvo dakkárin go son lea.

Juvssahahttivuoha mearkaša nu sosiálalaš, fysalaš, ekonomalaš go digitálalašge easttahušvuoda. Sosiálalaš easttahušvuoha čujuha erenoamážit jurddašavugiide, maiguin duddjot dorvvolat ja ráhpasat atmosfeara bálvalusain. Fysalaš easttahušvuoha čujuha huksejuvvon birrasii, man lea álki hámuhit auditiivvalaččat ja visuálalaččat. Das viggat váldit eret lihka-deami ja doaibmama eastagiid ja váldit vuhtii áicováddui váikkuheaddji faktoriid. Ekonomalaš easttahušvuoha oaivvilda dan, ahte olbmo ekonomalaš dilli ii váikkut su vejolašvuodaide ávkkástallat bálvalusaiguin. Digitálalaš easttahušvuoha čujuha erenoamážit digibálvalusaide ja dasa, ahte neahttasiiddut ja mobiilaheivehusat leat buohkaid olámuttus. Helssega gávpoga ovttavoardásašvuodabarggus galgá váldit vuhtii buot juvssahahttivuoda iešguđet beliid.

Olmmošvuoigatvuodaid Helsset - ovttavoardásašvuodaplána sisttisdoallá 32 konkreettalaš doaibmabiju ovttavoardásašvuoda ovddideapmái Helssega gávpoga bálvalusain. Plána doaibmabáđji lea 2020–2021 nappo váldostivraáigodaga lohppii, 31.5.2021 rádjái. Jagi 2021 áiggi dohkkehít ođđa doaibmi ovttavoardásašvuodaplána olles váldostivraáigodahkii 2021–2025.

Olmmošvuoigatvuodabarggu stivrenjoavku sihke Helssega gávpoga ovttavoardásašvuoda-doaibmagoddi čuvvot plána ollašuttima. Jagi 2021 ovdal váldostivraáigodaga nohkama ráhkadit raportta plána ollašuvvama birra gávpotstivra gieđahallamii.

Plánii laktáseaddji áššiin sáhhtá váldit oktavuoda ovttavoardásašvuodaplánejeaddjiin čujuhusas *nitin.sood@hel.fi*.